

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinánd 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

„Mi is sokat szenvedtünk a Habsburgok alatt”

Nem akarjuk, hogy a kisebbségek is szenvedjenek nálunk. — Átszervezik a hadsereget, a CFR-t és a postát. — Averescu politikai titkárának érdekes nyilatkozata.

(Bucuresti, okt. 21.) A Rador munkatársa beszélgetést folytatott Papacostea postal vezérigazgatóval, Averescu tábornok politikai titkárával, aki az aktuális kérdésekre vonatkozólag nyilatkozott:

— Mi a tényleges oka a parlament elnapolásának? — kérdezte az újságíró.

— A parlament megnyitását azért halasztottuk el, hogy a legfőbb törvényhozási tanács és a minisztertanács elé kerülhessenek mindazok a törvényjavaslatok, amelyek a parlamenti bizottságok a szakminiszterekkel együtt a nyári szünet folyamán előkészítették.

— Melyek ezek a fontos javaslatok?

— A megszavazásra kerülő javaslatok közül kiemelkedik első sorban a közigazgatási reform módosítása. Sor kerül a pénzügyi kérdéseknek az előző kormány által megkezdett szabályozásának kiegészítésére és ezzel kapcsolatban az új költségvetésbe való beállítására. Fontos törvényjavaslatok ezenkívül a CFR és a hadsereg reorganizálása. Ezenkívül a közoktatásügyi miniszternek is széleskörű programja van az oktatás reformjára vonatkozólag.

— Milyen reformok várhatók az ön által vezetett intézménynél, vezérigazgató ur?

— Alkalmazni fogjuk a liberális kormány által, a posta autonómiájára vonatkozólag megszavazott törvényt, bizonyos kisebb módosításokkal, amelyek a különböző szervek működésére vonatkoznak. Ezenkívül életbe lépterjük az üzemi szolgálatról szóló törvény módosításával, a chek és clearing szolgálatot, amelyet már 1920-ban terveztünk és az előző kormány alatt előkészítettünk, amely szolgálat nagy előny: jelent nemcsak az iparnak és kereskedelemnek, hanem magának az államnak is. Ez a szolgálat a nyugat összes államaiban kitűnő eredményeket ért el.

— Mint a miniszterelnök ur politikai titkára kérjük, nyilatkozzék a kormány általános politikai elhatározásairól:

— A most következő őszi hónapok lesz a legtermékenyebbek, aminek a főoka: a kormány szinte politikája. Ez a politika a gazdasági élet normalizálására törekszik. A kormány mostani politikáját támogatja elismert kormányzati időszak, mely alatt nem történtek demagogikus

ígéretések és amely nem támasztott olyan nehézségeket, amelyeket ma kellene leküzdenünk.

— Még egy kérdés, vezérigazgató ur. Milyen lesz a kormány magatartása a jövőben az etnikai kisebbségekkel szemben?

— A kisebbségek kérdésében minden román kormánynak — így a jelenleginek is — egyetlen jól meghatározott politikája lehet: megkövetelni a kisebbségektől, hogy jó állampolgárok legyenek,

Tomescu vezérfelügyelő vizsgálata a városházán

Részletesen felülvizsgálta a város adminisztrációját — A vezérfelügyelő holnap visszautazik Bukarestbe

(Saját tudósítónktól.) Mai számunkban megírtuk, hogy Tomescu belügyi vezérfelügyelő Aradra érkezett és több ügyben vizsgálatot tartott. Ma délelőtt a vezérfelügyelő az aszfaltmunkálatok ügyét tárgyalta tovább Muresan János városi főmérnökkel. Tomescu kijelentette, hogy meggyőződött arról, hogy a Bitumen-cég ajánlata a legkedvezőbb, de hogyan ellenőrzi a mérnöki hivatal, hogy tényleg elvégeznek-e annyi munkát, mint amennyit a számlába beírnak? Muresan főmérnök felvilágosította a vezérfelügyelőt, hogy mindennap felülvizsgálják az elvégzett munkálatokat és így ki van zárva, hogy a várost bármilyen károsodás érje.

A délelőtti folyamán még a víz-művek szűrőinek aktái kerültek sornra. A főmérnök előadta, hogy három ajánlat érkezett be a pályázatra: kettő levél, a harmadik hivatalos ajánlatformában. Az árlejtésen azonban csupán a harmadik, az aradi Astra jelent meg személyesen. Mivel azonban az ajánlatokból meggyőződtek, hogy a legolcsóbb az Astráé, jobbnak találták a város érdekében ennek adni a megrendelést. A mai délelőtti folyamán megérkezett Sírriáról dr. Angel István elnök is, aki hosszasan tárgyalt a vezérfelügyelővel. A megbeszélésről az elnök az alábbiakat jelentette ki:

— Ismertettem Tomescu vezérfelügyelővel az aradi városházán uralkodó helyzetet. Bejelentettem, hogy megtettük a kellő előkészületeket, hogy az új tanács mindent rendben találjon és a munka ne akadjon fenn. Elkészítettük a jövő évi költségvetés tervezetét, hogy az új tanács kellő időre tudja azt benyújtani a miniszteriumhoz és általánosságban ismertettem az interimar bizottság eddigi tevékenységét. Miután a vezérfelügye-

respektálják nemzeti jogainkat, hű katonái legyenek a hazának és a koronának. Ezzel szemben nem lesz olyan kormány Romániában, amely nem tekintené őket egyenjogú állampolgároknak és nem nézné egyenlő szemérméssel valamennyi állampolgárt. Mert mi, akik sokat szenvedtünk a Habsburg uralom idején, nem akarjuk, hogy azok a kisebbségi szigetecskék, amelyek nálunk találhatók, jogtalanságot szenvedjenek.

Erdélyi földbirtokosok ügye a Népszövetség előtt.

Döntőbírószág tárgyalja a földkisajátítási panaszokat.

(Bucuresti, október 21.) Az igazságügyminiszter ma kinevezte Alfréd Djuvarát, Rosenthal és Stan ügyvédek abba a delegációba, amely Genfben, a döntőbírószág tárgyalásán képviselni fogják Románia érdekeit az erdélyi magyar földterületek kisajátítása ügyében.

Az erdélyi földbirtokosok tud-

lós a szükséges felvilágosításokat most már az ügyosztályok vezetőitől is megkaphatja, még ma délután visszautazom Sírriára és folytatom szabadságomat.

valóleg panaszokat intéztek a népszövetségi döntőbírószághoz, a melyben azt vitatják, hogy a kisajátításról megalkotott törvény ellenkezik a békeszerződés rendelkezéseivel. A kiküldötteknek kötelességük lesz bebizonyítani, hogy a panaszok alaptalanok és nincsenek ellentétek ebben a kérdésben.

Az erdélyi földbirtokosok tud-

lós a szükséges felvilágosításokat most már az ügyosztályok vezetőitől is megkaphatja, még ma délután visszautazom Sírriára és folytatom szabadságomat.

Cyklon pusztítja Kuba szigetét.

A hatalmas orkán Miami felé vonul. — Havannában uccasorok dőltek romba. — Oriási pánik a partokon. — A kubai kormány kihirdette az ostromállapotot.

(Newyork, október 21.) Az Atlanti Óceán fölött ismét hatalmas orkán vonult végig, amely ezuttal a Nagy Antillákon, de főképen a szigetcsoporthoz legnagyobb szigeten, Kubán okozott hatalmas pusztításokat. A ciklon hírére a Kuba szigetétől mindössze két és félszáz kilométerre levő floridai partvidéken és így a nemrégiben elpusztult Miami-ban megtették az évi intézkedéseket az elemi csapás ellen való védekezésre. Miami fogházából a nős foglyokat szabadon bocsájtották, hogy gondoskodhassanak családjuk és otthonuk védelméről.

Kuba szigetén a nagy vihar egész uccasorokat döntött romba. A legnagyobb a kár a fővárosban, Havannában, ahol az összeomlott házak romjai alól eddig négy halottat húztak ki, de valószínű, hogy sokkal nagyobb a halottal-

Tomescu vezérfelügyelő ma délutánra felkérte a városházára az összes szolgálatok vezetőit — kivéve az adminisztrációs szolgálatát — és részletesen elreferáltatta magának az ügyosztályban végzett munkákat. Este a városi vagyonkezelésről referáltatott magának. Tüzetesen kérdezősködött a befolyó pénzek hovafoordítása és a városi ingatlanok bérbeadása iránt. Főleg azt a kérdést vetette fel, hogy szabályszerű módon adták-e ki árlejtés után a városi ingatlanokat. Magyarazatul megemlítette, hogy például a nagyváradi Rimanóczy-szálloda bérbeadása körül is szabálytalanságot tapasztalt nagyváradi vizsgálata idején. A részletes referáda után megelégedését fejezte ki a reszortfőnököknek.

A vezérfelügyelő egyébként kijelentette, hogy holnap este visszautazik már Bucurestibe, hogy a belügyminiszternek beszámolhasson tapasztalatairól.

valóleg panaszokat intéztek a népszövetségi döntőbírószághoz, a melyben azt vitatják, hogy a kisajátításról megalkotott törvény ellenkezik a békeszerződés rendelkezéseivel. A kiküldötteknek kötelességük lesz bebizonyítani, hogy a panaszok alaptalanok és nincsenek ellentétek ebben a kérdésben.

Az erdélyi földbirtokosok tud-

lós a szükséges felvilágosításokat most már az ügyosztályok vezetőitől is megkaphatja, még ma délután visszautazom Sírriára és folytatom szabadságomat.

valóleg panaszokat intéztek a népszövetségi döntőbírószághoz, a melyben azt vitatják, hogy a kisajátításról megalkotott törvény ellenkezik a békeszerződés rendelkezéseivel. A kiküldötteknek kötelességük lesz bebizonyítani, hogy a panaszok alaptalanok és nincsenek ellentétek ebben a kérdésben.

Az erdélyi földbirtokosok tud-

lós a szükséges felvilágosításokat most már az ügyosztályok vezetőitől is megkaphatja, még ma délután visszautazom Sírriára és folytatom szabadságomat.

valóleg panaszokat intéztek a népszövetségi döntőbírószághoz, a melyben azt vitatják, hogy a kisajátításról megalkotott törvény ellenkezik a békeszerződés rendelkezéseivel. A kiküldötteknek kötelességük lesz bebizonyítani, hogy a panaszok alaptalanok és nincsenek ellentétek ebben a kérdésben.

dozatok száma, főképen a tenger által elöntött városrészekben. A vihar által felkorbácsolt tenger hullámai bezudultak Havanna városába és az ugynevezett spanyol negyed teljesen víz alá került. A katasztrófát növelte az a körülmény is, hogy a tornádó a világtársi műveket is romba döntötte s már tegnap este teljesen sötétben maradt a város. A telefon és a táviróösszeköttetés megszakadt, s a villamoskocsik felborulva fekszenek az uccákon.

Az eddig megállapított anyagi károk egyedül Havannában meghaladják a hárommillió dollárt. A tornádó vihar a kikötőben tartózkodó hajók között is nagy pusztítást vitt véghez. Három nagy vitorlás hajó, rendkívül sok balászbárka és természetesen motoros hajó súlyosra került. A vihar alatt kitört páncélt a csöcselék fosztogatásra használta fel és ezért a kubai kormány kihirdette a legszigorúbb ostromállapotot.

Románia nagy halottja a ravatalon

Babes Viktor a nyugati metropolisok helyett Bucurestii választotta. — A világhírű bakterologus vizsgálta meg az aradi vizet — Eötvös Károly Babesről

(Saját tudósítónktól. Holnap temetik ünnepélyes keretek között Románia legnagyobb orvos-tudorát, Babes Viktor világhírű bakterologust, a bucaresti-i egyetem tanárát. A kormány a nemzet halottjának tekinti Babes Viktort és maga gondoskodik a temetéséről.)

Külön törvény szabályozta Babes fizetését.

Babes professzor olyan családból származott, amelynek fradiciója már a bölcsőjénél eljegyezte őt a nemzetiségi küzdelemmel. Atyja Babes Vince, a budapesti magyar királyi tábla elnöke, magas állami méltósága ellenére az első harcosa volt a román nemzetiségi küzdelemnek. Ő alakította meg Mocsonyiékkal a magyarországi román nemzeti pártot s három ízben képviselő is volt a magyar országgyűlésen nemzetiségi programmal. Viktor fia 1853-ban született Bécsben, oklevelét Budapesten szerezte, majd végigjárta a nagy nyugati egyetemeket, dolgozott Párisban Cornille és Pasteur, Berlinben Koch és Virchow mellett. A budapesti egyetemre tért vissza, ahol aránylag fiatalon rendkívül tanár lett.

Amikor a veszettség elleni szerepmával világhírt szerzett, egyre-másra kapta a meghívásokat a külföldi egyetemektől, ő azonban az akkor még legkisebb, a fiatal bucaresti-i egyetem meghívása után nyult és a nagy nyugati metropolisok helyett Bucurestibe költözött. Bratianu Jonel miniszterelnök és Sturdza herceg közoktatásügyi miniszter rekompenzációként külön törvénnyel szabályozta a fizetését. Ettől az időtől kezdve Babes Bucuresti büszkesége volt és egész orvosgenerációkat nevelt fel.

Babes szerepe a tiszaezlári perben.

Érdekes szerep jutott Babesnek a tiszaezlári perben. Eötvös Károly, aki a bíróságtól ki akarta csikarni Solymossy Eszter holttestének exhumálását Kovács József sebészprofesszorhoz fordult szakvéleményért és Kovács tanácsára Babes Viktort nevezte meg szakértőként. Babes Viktor precíz szakvéleménye alapján a bíróság elrendelte az exhumálást, ami nagyban hozzájárult a per kedvező eldöntéséhez. Babesről Eötvös „A nagy per” című könyvében meg is emlékezik és úgy ír róla, mint a „kutatótudományok nagy nyereségéről, aki Koch és Pasteur nyomdokain halad.”

Babes Viktor Araddal is összeköttetésben állott. Amikor a mangános vízről az a hír terjedt el, hogy betegségeket okoz, a város vezetője Kaufmann Kamil gépezemigazgató javaslatára megkérte Babes professzort, hogy

vizsgálja meg az aradi vizet. Babes leutazott Aradra, megvizsgálta a vízvezeték vizét és megállapította, hogy nem tartalmaz az egészségre kártékony anyagokat.

Általános amnesztia Magyarországon.

A politikai menekültek is kegyelmet kapnak, ha nem követtek el bűncselekményt. — A frankhamisítókat már a napokban szabadlábra helyezik.

(Budapest, okt. 21). A frankhamisítás ügyével kapcsolatban, amelyet a Kuria most már végső fokon is letárgyal, felvetődött a frankhamisítók amnesztációjának kérdése és ebben az ügyben társadalmi akciót is indítottak. A szociáldemokraták lapja, a Népszava, hosszasan foglalkozik az ügyrel és azt hangoztatja, hogyha tényleg arra kerülne a sor, hogy a frankhamisítók amnesztiát kapnak, akkor az emigránsoknak is amnesztiát kell adni, sőt legelső sorban ezeknek. Dr. Pesthy Pál igazságügyminiszter is nyilatkozik az ügyrel kapcsolatban és azt hangoztatja, hogy ez egy olyan általános politikai kérdés, amelyet erősen vitatni lehet.

Dr. Vass József miniszterelnökhelyettes nyilatkozatában kijelentette, hogy lesz általános politikai amnesztia, amelynek a legszélesebb körre való kiterjesztéséről is lehet beszélni, de a frankhamisítókat külön lapra kell tenni, mert azok nem közönséges bűn-

Egy román leány csodatételei Londonban.

Az angol tudományos és spiritiszta társaságok érdeklődésének középpontjába került a kis Zugun Lena. — A „dracu” marcangolja az exaltált kislány testét.

(London, október 21). A világszerte ismert spiritiszta köröknek nagy szenzációja egy Zugun Lena nevű 13 éves román leány, akit a pszichikai vizsgálódások laboratóriumában tartanak állandóan megfigyelés alatt. A kis Lena egy kis román falucskában született s abnormalis viselkedése miatt 13 esztendőskorában emegyógyintézetbe került. Itt terelődött rá egy gazdag hölgynek a figyelme, aki kiszabadította az emegyógyintézetből és maga figyelte meg a kis Lenácska körül történő dolgokat.

Lénát állítólag a gonosz szellem szállotta meg és az sokszor úgy össze-vissza karmolta és harapta a kislányt, hogy az arca és a teste is csupa folt lett. Tárgyak tűntek el a leány közeléből és egy ízben tör süvített a szobán keresztül, amely az egyik jelenlétének a füle mellett akadt a falba. A leány iránt a spiritiszták is érdeklődni kezdtek és néhány angol spiritiszta mecénás Londonba hozta. Itt a laboratóriumban figyeli meg Seton Karr, az ismert kutató, író és oroszánvadász, Hardwick kapitány, a laboratórium egyik főtisztviselője, Blair Norbert tudós, miss Kaye, a laboratórium titkárnője és egy csomó újságíró és fotográfus.

Itt Londonban történt vele azután nemrégiben, hogy hirtelen nagyot sikoltott és arcát nagy fájdalom érzése torzította el. Ugyanabban a pillanatban karmolásos hosszú nyomai mutatkoztak az arcán s ezek a karmolási nyomok lassanként vastag barázdákká mé-

nyultek. Gyorsan lefotografálták s még a fotográfálás alatt a karjára mutatott Lena, ahol harapások nyomai jelentkeztek, s egész tisztán lehetett látni a fogak helyét. Más jelek is képződtek a karon, a többi közt két nyom, mely olyanforma volt, mintha valaki megkísérelte volna, hogy betűket nyomtasson oda. Különösen egy B és egy O volt felismerhető. — Most már fokozott éberséggel figyelték a leányt és valamennyi jelenlévő szorosán körülfigyelt. A következő negyed óra alatt annyi nyom, seb és jel képződött, hogy Lena ugy nézett ki, mintha tetovált volna. A fájdalomérzés csak hosszú idő múltán szűnt meg és akkor a leány azt kérte, hogy nagyobb ételporciót adjanak elé, mert világos, hogy a „dracu” azért büntette meg, mert nem volt elég enniavalója. Az a kívánsága különben is, hogy mindig legyen étel körülötte, amellyel kielégíthesse az ördögöt, aki különben újra fájdalmasan büntetné.

Egyébként Londonban még nem történt meg vele, hogy a közelében lévő tárgyak eltűnjenek s a levegőben török röpöködjének. A tudományos világ természetesen kételkedik a gonosz szellem jelenlétében és minden bizonyíték dacára azt hiszik, hogy az autósugárgeszegző egy esetével állnak szemben. A leány éhes és azt hiszi, hogy nem őt, hanem a benne lakó ördögöt kinezza az éhség. Azt hiszi továbbá, hogy az ördög karmolással és harapással bünteti, a miért nem ad neki enni és ezt oly-

erősen hiszi, hogy a karmolások nyomai ott ütözkönek ki, ahol azt hiszi, hogy megkarmolták s megharapták. A spiritiszták ezzel szemben erősen reménykednek abban, hogy új csodákat fognak még tapasztalni Zugun Lena körül.

Iskolamúzeum a Kulturpalotában.

Aradváros országos hírű múzeumi vásárt.

(Saját tudósítónktól). Érdekes vásárlást eszközölt ma az aradi interimár bizottság. Nichi Lázár dr. kulturpalotai igazgató előadta, hogy Balázs volt árvaházi igazgató kérvényt nyújtott be a város hoz, amelyben felajánlotta az általa összegyűjtött és egész Erdélyben híres iskolamúzeumnak a Kulturpalota részére való eladását.

Dr. Nichi elmondta, hogy az árvaházi igazgató most nyugalomban vonult, kicsiny nyugdíja van és így rossz anyagi viszonyok közt él. Ez a főoka annak, hogy most eladásra kínálja múzeumát, amelyer több Aradon látogatóban volt államférfiu és tudós csodált meg. Az igazgató bejelentette, hogy Balázs 100.000 lejért átengedi a múzeumot, amelynek megvételér a kulturpalotai felügyelőbizottság ajánlja. Az interimár bizottság helybenhagyta a felügyelőbizottság javaslatát és elhatározta az iskolamúzeum megvételét.

Félesztendő munka — öt nap alatt.

Az agrárbizottság az aradi beltelkek összeírását sürgeti.

(Saját tudósítónktól). Ismeretes, hogy a földművelésügyi minisztérium elrendelte a beltelkek összeírását. A rendelet a városi mérnöki hivatalhoz érkezett, amelynek azonban nem állott módjában a munkát eivégezni. — Ma újabb sürgető ábrat érkezett az agrárbizottságtól, amely sürgeti a kimutatást. Beszélgetést folytatunk ma Muresán János főmérnökkel, aki érdekesen indokolta meg, miért nem hajthaták végre a rendeletet.

— A rendeletben — mondta a főmérnök — elsősorban semmiféle közelebbi utasítás nincs. Azután nem olyan könnyű munka az, mint azt sokan elképzelik. Házról-házra, telekről-telekre kell járni és úgy végezni az összeírást, amelyre nézve annyit sem tudnak, hogy milyen nagyságu teleknél kezdjük. A városi mérnöki hivatal különben ugyis nehezen végezhetné el, mivel mi erősen el vagyunk foglalva a városi munkálatokkal. Három embernek kell félesztendő kereszttel erősen dolgozni, hogy az aradi beltelkeket összeírja. Az ügyet különben az interimár bizottság legközelebbi ülése elé viszem és ott kérek direktívákat arra nézve, mit válaszoljunk az agrárbizottságnak.

A félesztendőig tartó munkára az agrárbizottság összesen öt napot engedélyezett a városnak. Valószínű, hogy ebben az évben meg sem kezdik az összeírást és az érdekeltek erősen remélik, hogy az illetékes körök addigra megváltoztatják ezt a sérelmes és lehetetlen szeptet kívánó intézkedést.

Arad környékén bujkál Alexander Béla?

A megszökött rablógyilkos az aradi fogházból nem tért vissza Borosjenőre — Alexander zavaros előléte. — Munkatársunk nyomozása az eltűnt rablógyilkos után.

(Saját tudósítónktól.) Mai számunkban részletesen beszámoltunk arról a szenzációs fordulatról, amely a rablógyilkossággal vádolt Alexander Béla borosjenői gyógyszerészesség ügyében váratlanul beállott. Alexander viselt dolgairól elsőnek az *Aradi Közlöny* rántotta le a leplet s a gaztettek nyilvánosságra kerülése volt az oka annak, hogy a család mlart letartóztatásban volt Alexander, kiszabadulása után ismeretlen helyre szökött a felelősségrevonás előtt. Munkatársunk ugyanis ma érdeklődött a borosjenői csendőrségben, ahol azt a választ adták, hogy Alexander Béla kiszabadulása után *nem tért vissza Borosjenőre.*

„Irredenta vagyok.”

Alexander Béla bünlajstroma a leplezett gyilkosságokkal még korántstinos kimertve. Ennek a minden gaztetre kész embernek semmi sem volt szent, az érdekekért mindent feláldozott s nem egy ártatlanul meghurcolt ember látkozta meg a vele való „barátságot.”

Alexander rendkívül előkelő allűrökkel, egy fiatal feleséggel s egy kis kórtáskával érkezett Borosjenőre. A jelenkezésként felmutatta *Mosoiu* tábornok állítólag sajátkezűleg írott menlevelé, mely szerint Alexander az előnyomuló román csapatok szolgálatában állt. Később maga Alexander ezt úgy magyarázta azoknak a magyar családoknak, ahová befurakodott, hogy ő voltaképpen soha nem érezte magát románnak, de Magyarországon már égett a talpa alatt a föld és azzal az ürügyel, hogy politikailag üldözik, a vörös fronton átszökött a román táborba, ott kémszolgálatra jelentkezett és védelmet kért a bolsevisták ellen. A román főparancsnokságon eleinte nem adtak hitelt Alexander állításainak, de mert kisebb megbízásokra ügyesen hajtott végre, megtűrték. Rövidesen azonban innen is menekülne kellett, mert rájöttek a turpisságaira és különben is bizonyos összegek elszámolása körül is bajok történtek.

— En irredenta vagyok! — döngötte a mellét Alexander a magyar házakban. Ezzel a kijelentésével azonban egyáltalán nem ért el hatást, mert a borosjenői magyarok sokkal higgadtabbak, semhogy felültek volna az agent provokátornek, aki aztán mégis sorra denunciálta magyar ismerőseit. Természetes, hogy pozitív vádak hiányában rövidesen szabadonbocsájtották az ártatlanul gyanúsítottakat.

Az antiszemita Alexander.

Mikor már lassan minden városágából kikopott, féktelen gyűlöletben szélsősérei politikai játékokba kezdett. Okólnyi nagyságú horogkeresztet aggatott a gomblyukába és lázítani kezdett a zsidóság és a kisebbségek ellen. Különösen a választások alkalmát használta fel mételyző céljaira Alexander, aki kortesbeszédekben fenhangon követelte a homogén Nagyromániát és közben a dobogóról ismertető előadást tartott

hallgatóknak a „gajdesz” értelmezéséről.

Alba-Iulián tartózkodik a rablógyilkos?

Munkatársunk a borosjenői csendőrség azon válaszára, hogy Alexander az ügyészégi fogdából való kiszabadulása után nem tért vissza Borosjenőre, nyomozni kezdett Alexander holléte iránt. Az aradi ügyészségen, — ahová különben még mindig nem érkezett meg a nagyvárad sziguranca átirata és a budapesti főkapitányság körözvénye, — Alexander távozásakor Borosjenőt jelölte meg további tartózkodási helyét. Borosjenőbe azonban nem tért vissza Alexander, noha feleségének utóljára Aradról írt egy levelezőlapot, melyben közölte, hogy kiszabadult és ügyei rendezése után rövidesen visszatér.

Ügyei rendezése alatt bizo-

Katasztrófa fenyegeti a Krim-félszigetet.

A partvidéki falvak egymásután tűnnek el a tengerben. — Szebasztopol minden pillanatban eltűnhetik a föld színéről. Vörös csapatok a veszélyeztetett helyeken.

(Bucuresti, okt. 21.) Odesszából érkezett hírek szerint a Krim-félsziget déli részén fekvő kisebb falvak egymásután eltűnnek a föld színéről. Már néhány év óta tapasztalható, hogy a Krim-félsziget déli része lassanként belemo-lik a Fekete-tengerbe. A föld észrevehetően enged a tenger ostrom lésának, fokozatosan süpped és főleg a Kerosa-vulkán ismételt működése után lehetett észlelni a földrészek eltiünésének folyamatát. A moszkvai geológiai intézet egy bizottsága megtekintette a területet, amely szinte szemmeláthatóan kisebbedik és megállapították, hogy a Krim-félszigetet rövidesen katasztrófa éri s teljesen el fog tűnni a föld színéről.

A szovjet ügy kíván védekezni a Fekete-tenger előretörő hullámai ellen, hogy betontöltéseket emel a Krim-félsziget déli részén, azonban ezzel csak legfeljebb meg hosszabbíthatják a parton fekvő falvak életét, mivel a geológiai katasztrófát elkerülni nem lehet. A

Két szintársulata is van Lugosnak

A temesvári együttes csak Szendreyvel történt meg-egyezés alapján játszhatik Lugoson, amely az aradi kerület nyári állomása marad.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színház együttese, — mint ismeretes — a román előadások napjain eddig Dévára ment át vendégszerepelni, ahol eddig három prózai előadással és tegnap és tegnapelőtt pedig a „Marica grófnő” előadásával hódították meg Déva közönségét. A megfelelő mellékállomás nélkül maradt temesvári szintársulat pedig, amely szintén át kell, hogy adja színházát a turnézó román társulatoknak. Lugosra rándult át, ahol most néhány estén operettelőadásokat rendeztek.

Lugos tudvalevően szintén Szendrey Mihály mellett foglalt állást annak idején, amikor a város színházának odaitéléseéről volt szó és így Lugos is az aradi szí-

nyára a szökést értette Alexander Béla, aki az aradi pályaudvaron állítólag Gyulafehérvárra váltott egy harmadosztályu jegyet. Munkatársunk ma délután telefonon érdeklődött a gyulafehérvári rendőrprefekturán, ott azonban semmit sem tudnak Alexander állítólagos ottartózkodásáról s így valószínű, hogy Alexander Béla a régi királyság felé vette útját. Nincs kizárva azonban az sem, hogy árnever véve fel, valahol a környéken tartózkodik. Erre vall az a körülmény is, hogy mára többen, akik ismerték, azt mondták, hogy még egy héttel ezelőtt is Aradon látták Alexander Bélát. De bárhol is tartózkodik Alexander Béla, különös ismertető jelei (összenőtt szemöldök, arca mindkét oldalán lövéstől származó sebhely) különben is rövidesen az igazságszolgáltatás kezére juttatják.

veszély leginkább Szebasztopot fenyegeti, amely ugyszólván minden pillanatban eltűnhet a földet alámosó hullámokban. A geológiai intézet kiküldött bizottsága azt javasolta a moszkvai kormányknak, hogy sürgősen irtse ki a veszélyben forgó déli részeket, mert nagyobb földbeomlás esetén olyan pánik törhet ki, mely százazrek életébe kerülne. Hírek szerint a moszkvai kormány vörös csapatokat küld a veszélyeztetett helyekre, hogy az izgatott lakosságot nyugalomra intsék.

STEINER FERENC

világhírű kamarazeneső

egyetlen hangversenye a Kulturpalotában

okt. 26.

Műsoron:

SCHUBERT, GRETCHANINOV, BRAHMS, PROCHASKA, BLÜMEL. Zongorán Mittler Franc zongoraművész kíséri. Jegy: Sándornál Arad.

aradi együttes a lugosi kirándulásokát megismételni, ami természetesen még nem jelenti azt, hogy a Franyó Zoltánnal kötött barátságos meg egyezés felborult volna.

Rend az uccán!

Tanuljunk meg járni. — Mi szabad? Mi tilos?

Aradon szigorúan megrendszabályozták az uccai forgalmat. Kocsik, autók, gyalogjárók minduntalan összeütközésbe kerülnek a rendőrszemekkel, akik éjjel-nappal tanulnak, hogy tisztában legyenek az új szabályrendelettel. A közönség úgy se tudja megtanulni. Be nem avatott helyről nyert értesülésünk szerint a közeli napokban az alábbi újabb rendelkezések lépnek életbe:

A súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel elrendeltetik, hogy az adósok a főtéri korzó jobb oldalán (ahol a Központi szálló van), a hitelezők pedig a baloldalán (ahol a pénzügyigazgatóság van) sétáljanak. Ez különben eddig is így volt, azért forgalmasabb a jobb oldal, mint a bal.

Nehéz pénzszüke idején, mint jelenleg is, a korzó jobb oldalát kizárólag a hitelkereső közönség veheti igénybe, míg a baloldalt a pénzintézetek igazgatói frekvenciálhatják. Hogy lehetőleg ne találkozzanak egymással. Azonfelül a jobboldalon jár a lakó, a balon a háztulajdonos. Az uttest közepén a házmeister. Ugy a két előbbi, mint az utóbbi intézkedés a lakosság nyugalmanak megóvása szempontjából történik. Minak a fölösleges izgalom?

A főtér jobboldalán a közönségnek ama része forog, melynek bérelni kellett volna a színházban, de bérelni ellejtett. Baloldalán forog a szingazgató.

Jobboldalon közlekednek az interimán és a még eddig fel nem oszlatott erdélyi városi tanácsok tagjai. Baloldalán a jelenleg Aradon időző Tomescu vezérfelügyelő. Nehogy véletlenül feloszlásuk egymást.

Ezek után mindenki tisztában van, hogy merre járjon. Csupán egy társadalmi osztályról feledkeztek meg: a szőlősgazdákról. Ezek szegények még mindig nem tudják, hogy merre járnak — a borvásárlók.

Ja igen! Az adóbehajtó közegek a főtér és a mellékuccák mindkét oldalán szabadon foroghatnak. Por.

A magyar Felsőház ügye

Mennyit költött Magyarország iskolaépítésre?

(Budapest, október 22.) A nemzetgyűlés mai ülésén folytatták a felsőházi szülő törvényjavaslat tárgyalását. Farkas Tibor azt hangoztatta, hogy a nemzetgyűlésnek nincs csen joga olyan kardinális reformra, amely a régi főrendiházat megszünteti.

Gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi miniszter a mai ülésen kimutatást osztatott szét a képviselők között, amely szerint a régi Magyarország 50 év alatt csak két és fél ezer annyi költött az iskolaépítésre, mint a mai Magyarország az összeomlás óta.

— Rendfentartási értekezlet a belügyminiszteriumban. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszteriumban ma Goga Octavian elnökléte mellett tanácskozás folyt le, amelyen a hadtestparancsnok, a vezérkari főnök, a rendőrségi parancsnokok tábornok, a rendőrfőnök vettek részt. Ezen a fontos tanácskozáson a rend fenntartásáról volt szó.

A szocialisták az új osztrák kormány ellen.

„A Nemzeti Tanács egy lépést sem tett a szocialis kérdések megoldására”. — Seipel kancellár összeállította az új kormány névsorát.

(Bécs, október 21.) A nemzetgyűlés szociáldemokrata képviselőinek csoportja és szövetségi tanácsa tegnap ülést tartott, amelyen dr. Bauer képviselő szenzációt keltő előterjesztést tett.

Az előterjesztés szerint a jelenlegi osztrák nemzeti tanács nem méltó arra, hogy tovább is a helyén maradjon, mert eddig egy lépést sem tett a legsürgősebb szocialis kérdések megoldására. A szocialisták követelik, hogy a parlamentet azonnal oszlassák fel, ha az meghatározott időn belül meg nem oldja az agkori és rokkantbiztosítás, valamint az alkalmazottak biztosításának kérdését, le nem tárgyalja a pénzügyi kezelés egyesítésének törvényjavaslatát, a mezőgazdasági munkások betégszegélyezéséről és a munkások közalkalmazásáról nem gondoskodik. A szocialisták arra vonatkozóan is határozatot hoztak, hogy nem szavaznak az új kormány mellett mindaddig, amíg a postatakarékpénztár a Bosel bank háznak adott kölcsönt vissza nem követeli. Több személyi kérdés megoldását is kívánják és kifogásolják azt a politikát, amely módot adott arra, hogy a stájerországi közoktatásügyi tanács egy apát, aki nem akarta felekezeten kívüli gyermekeket vallásoktatásra küldeni, fogházbüntetéssel sújtott.

A szocialisták az új kormány megalakulása alkalmával ezekről a kérdésekről azonnal interpellációt terjesztenek elő.

Dr. Seipel szövetségi kancellár az új kormány összeállítására vonatkozóan a keresztényszocialista-párt vezetőségével hosszas tárgyalást, majd a Mikias elnök elnöklése alatt összeült nemzeti tanács előtt dr. Ramek bejelentette kormányára visszalépését s dr. Seipelt a tanács választás utján véglegesítette a kancellárságban, azzal, hogy új kormányát működőben összeállítja. Dr. Seipel mára ígérte új kormányának listáját s még a nemzeti tanács ülése után tárgyalta dr. Seitz bécsi polgármesterrel, aki az ellenzék álláspontját ismertette vele a kormány összetételére vonatkozóan. Dr. Seipel a következő kormánylistát fogja előterjeszteni, amelyben a nagynémetek is helyet foglalnak:

Szövetségi kancellár dr. Seipel, alkancellár dr. Dinghofer, pénzügyminiszter dr. Kienböck, keresk. miniszter dr. Schürff, közoktatásügyi miniszter Schmitz, népjóléti miniszter dr. Rasch, földművelésügyi miniszter Tauder, hadügyminiszter Fanzetta. A nemzetgyűlés legközelebbi ülésén szavaznak a kormányról és a szavazás befejezése után az ülést rövid időre felfüggesztik, amíg Seipel kancellár a szövetségi elnökökkel tárgyal. A szövetségi kancellár az

ülésre való visszatérése után elmondja programbeszédét, melyben a keresztényszocialista párt egységét és a koalíciós pártok

A Magyar Párt elnöke Bucarestben.

Egyik minisztertől a másikhoz küldik Bethlen György grófot. — Intervenció a fővárosi református magyarok ügyében.

(Bucuresti, október 21.) Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke ma délelőtt hosszabb tárgyalást folytatott Goga Octavian belügyminiszterrel, akitől a bucuresti-i református egyházközösség zár alatt levő ingatlanának feloldását, továbbá a Cuza Voda-ucában levő református templom újbóli megnyitásának megengede-

lyezte. A belügyminiszter, Lapedatu pénzügyminiszterhez utasította a Magyar Párt elnökét, a pénzügyminiszter viszont kijelentette, hogy a kívánások teljesítése Bucsan államtitkár hatáskörébe tartozik. Bethlen gróf a holnapi nap folyamán ezért Bucsan államtitkárral keresi majd az érintkezést.

Egy subanc gyilkolka három napig a csendőröket.

A sziklák közé menekült rabló egymaga kilenc csendőrt lőtt agyon. — Felrobbantották a 18 esztendő s bandita rejtekhelyét.

(Belgrad, okt. 21.) Tegnap számban megírtuk, hogy a tetovói kacsák támadás egyik résztvevője, az üldöző csendőrök elől egy sziklabarlangba menekült, ahol sebesülten három napig küzdött az üldöző csendőrökkel, akik közül hetet megölt, s többet súlyosan megsebesített.

Szerdán a csendőrség újból megközelítette a rabló rejtekhelyét és bombákat dobta a rablóra, azonban a bombák nem találtak és tovább tüzelt a csendőrökre és újból megölt közülük egyet. Aldozatainak száma ezzel elérte a kilencet, mert a súlyosabban sebesült köztük egy csendőr szintén meghalt sérüléseibe. A csendőrök végső elkeseredésükben közelebb mentek a barlanghoz, bár a kacsák állandóan tüzelt rájuk. Mikor a rabló látta, hogy rejtekhelyét körülvették, három hatalmas

kövel elzárta a bejáratot és csak a puská részére hagyott nyílást, amelyen tovább tüzelt a csendőrökre, azonban sikertelenül, mert a csendőrök újabb négy bombát dobáltak rá, de a rabló három bombát elhárított, egyet pedig, amely nem robbant fel rögtön, visszadobott a csendőrökre. Végre egy bomba, melyet a kacsák háta mögé dobtak, felrobbant és súlyosan megsebesítette.

A kacsák most az utolsó mentéshez, a meneküléshez folyamodott. Balkezebe kapva a puskát vértől elborítva kirohant a rejtekhelyéről és a közeli erdő felé futott. A csendőrök üldözőbe vették a menekülőt és több bombát dobáltak utána és az egyik bomba megölte. A rablóról megállapították, hogy Dantovicznak hívták és bár mindössze tizenhét éves, számtalan rablást és gyilkosságot követett el.

Művészet.

A Vöröskereszt hangversenye.

Magas színvonalú művészi estély a Kulturpalotában.

A Vörös Kereszt aradi tagozata vasárnap — 24-én este — olyan estéllyel fejezi be a nagyszerű Vörös Kereszt-hetet, mely méltó a város aradi hangversenyei művészi színvonalához. Az estély hat órakor lesz a Kulturpalota nagytermében és végleges műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja a katonazenekar. 2. Vegyes énekkar számai. Előadja Lipován tanár énekkara. 3. Dr. Olariu Corneli, a elni Operaház volt tagja operatájakat énekel. A zongorakíséretet Missir ügyész látja el. 4. Luca Onora zongoraművész zongoraszóója. 5. Fortunescu kapitány szavalata. 6. Egyházi Gyssa táncművész legkiválóbb növendékeivel klasszikus táncokat lejt. Műsorra kerül az eddig is már nagy tetszést aratott „Max és Moritz”. 7. Zongoránál Gellért Pál karmester ül. 8. Lipován vegyes énekkara. 9. A zenekar zárószámai. Jegyeket a Libria Diecezana árúsít elővételben s az előadás délutánján a Kulturpalota pénztára. Jegyek: 40, 30, 20

és 10 lejes árban. A Vörös Kereszt Egyesület támogatása mindenkinek kötelessége, mert a Vörös Kereszt minden szenvedőt faji, vallási és nemzeti különbség nélkül a legmesszebb menő módon segít.

6 Az aradi városi színház műsora. Péntek: Muzsikus Ferkó. (C. bérlet.) Szombat délután fél öt órakor: Hamelni patkányfogó, gyönyörű mesejáték. (Nagyszabású gyermek-előadás helybeli gyermek-műkedvelőkkel.) Este: Bohémek, opera. (Vendégeket mérsékelttel felemelt helyárok. Bérletszűnhet.)

7 Steiner Ferenc kamarazenekes Aradon. Steiner Ferenc kamarazenekes páratlan népszerűségnek örvend Arad műértő közönségénél. Ez teszi érthetővé azt az óriási érdeklődést, amely az okt. 26-i hangversenyt megelőzi. Steiner ma kétségkívül egyik legkiválóbb hangversenyeke Európanak. Előadsmódora lágy és lírai aláfestésű organuma által ellenállhatatlanul vonzóvá válik.

8 Az első operaelőadás a szezonban. Óriási érdeklődés nyilvánul meg egész Aradon a szombati operaelőadás iránt, amely valószínűleg kimagasló eseménye lesz az aradi zenei életnek. Puccini örökzép Bohémek-je kerül színre kitű-

nő szereposztásban, elsőrangú rendezésben. A Róna Dezső által szervezett operafarsulat nagy ambícióval készül a Bohémek előadására, hogy nívósan és kifogástalanul hozza színre ezt a nagy operát. A főszerepeket Lévy Ilonka, Horváth Mici, Kertész Vilmos, Róna Dezső és mások játszik de a kisebb szerepekre is elsőrendű művészeket nyertek meg. Az énekkart ki egészítették és a zenekar is kibővült a filharmonikusokkal. Az előadás bérletszűnhetben megy és a mérsékelttel felemelt helyáru jegyeket már árusítja a színházi pénztár.

9 A Hamelni patkányfogó. ez a régi kedves darab kerül színre szombaton délután nagy gyermek-előadásban. A főszerepeket az aradi urigyermekek műkedvelőgárdája játssza Fajdi Károly szakavatott rendezésében. Az igazgatóság a gyermek-előadásokat rendszeresíteni akar és minden második szombaton délután ötlet és kedves gyermekdarabokkal kedveskedik a gyerekeknek.

10 Muzsikus Ferkó, ez a nagyszerű slágeroperett megy pénteken este az aradi színházban. Az igazgatóság állandóan műsoron tartja a pompás darabot, amelyet eddig minden este zsúfolt nézőtér nézett végig.

11 A vasárnapi előadások. Vasárnapra ismét gazdag programot állított össze a színház igazgatósága. Délután 3 órakor Marica grófnő, 6 órakor Őszi szerelem színmű, este 9 órakor pedig a Muzsikus Ferkó megy.

12 Hétfőn „Alarcos bál.” Hétfőn mutatkozik be másodszor az operaváltás és ezúttal Verdi nagy operája, az Alarcos bál kerül színre kitűnő szereposztásban, Róna Dezső rendezésében.

13 Előadás a Munkás-Otthonban. Szombaton, október 23-án este 8 órakor az aradi Munkás-Otthonban Bérczy Lajos katolikus főgimnáziumi tanár tart előadást „Az élet keletkezése” címen. Előadása iránt a társadalom minden rétegében élénk érdeklődés nyilvánul meg.

A piaci spekuláció ellen.

A prefektúra szigorú rendszabályokat követel.

(Saját tudósítónkól). Aradváros vezetősége ma átiratot kapott a megyei prefektúrától, amely szigorú intézkedéseket kér az élelmiszerpiacra kiterjeszteni a drágaság növekedése ellen. A prefektúra kijelenti, hogy a 10 órai elővásárlási tilalmat a legszigorúbb módon fenn kell tartani és ellenőrizni, azonkívül pedig minden eszközt meg kell ragadni a tisztviselők és a munkásság érdekében a piaci spekuláció letörésére. A maga részéről bejelenti, hogy már intézkedést tett, hogy tojást és zöldségárut csak úgy lehet kivinni a megyéből, ha az illetőnek erre a megyei prefektúrától van engedélye.

Pocioianu János előadó kijelentette, hogy a város amúgy is fenntartja az elővásárlási tilalmat, a piac ellenőrzése pedig a rendőrség kezében van. Utal arra, hogy tapasztalatból tudja, minél több hatósági rendelet van a piacra vonatkozólag, annál drágább lesz az élelmiszer. Javasolja, hogy csupán az eddigi rendszabályokat tartásuk fenn a piacon. Az intérmár bizottság elfogadta a javaslatot.

H I R E K.

Mária királyné ünneplése
Amerikában

Felhőszakadás a katonai parádén. — Amerikai kölesönt kap Románia?

(Baltimore, október 21.) Mária királyné és gyermekei tegnap délután Baltimoreba érkeztek. Az ötven kilométer hosszú utat autón tették meg. A szakadó eső dacára óriási tömeg várta a királyné érkezését, akit lelkes ovációval fogadtak.

A királyné résztvett a tengerészeti akadémiának, a királyné tisztelőire rendezett parádéján. A katonai ünnepség alatt hirtelen olyan felhőszakadászerű eső borította el a díszteret, hogy a parádét lehetetlen volt megtartani. A hatalmas tér néhány perc alatt teljesen megtelt vízzel, a katonák egyenruhái fönkrémentek és a tengerészkatonák kaszárnyákba siettek vissza a több lányira emelkedett víz elől.

Mindössze husz percig tartott a katonai parádé, amelynek megszokása után Mária királyné a tengerészeti parancsnokság vendége volt, ahol megteázott. A királyné lemondott kaliforniai utjáról. Az újságírók nem követik többé a királyi vendégeket, mert azok ezután teljes inkognitóban utaznak.

A Newyork World állítása szerint Mária királyné elutazása után a román kormány egy husz-huszonöt millió dolláros kölcsönt fog az amerikai piacon felvenni. Ezzel szemben a Newyork Times kijelenti, hogy hivatalos pénzügyi körök nem tudnak arról, hogy ilyen irányú tárgyalások folynának.

— A veresén a fővárosban. Bucarestből jelentik: Averescu tábornok tegnap Bucarestbe érkezett.

— A szünügyi bizottság ülése. Holnap délután 12 órakor ül össze az aradi szünügyi bizottság. A bizottsági ülésen több aktuális kérvényt tárgyalnak le.

— Küldöttség véri a besszarábiai ostromállapot felülgesztését. Bucarestből jelentik: Ma egy nagyszabású küldöttség jelent meg Averescu miniszterelnöknek, akit arra kértek, hogy tegyen előterjesztést a besszarábiai ostromállapot megszüntetésére nézve, egyben intézkedjék a chisenewi tanács feloszlatása és az ottani prefektusok menesztése érdekében.

— A népszövetségi kiküldött Nagyváradra érkezett. Oradea-marerről jelentik: Ma délután érkezett Bucarestből Oradea-marera Erik Kolban, a nemzetek szövetsége kisebbségi osztályának vezetője. A kormány tudvalevőleg Kolban romániai tanulmányútjának tartamára Petrescu Comnen meg hatalmazott svájci minisztert delegálta mellé, aki Steacu Sándor és két attasé kíséretében szintén megérkezett a bucarestii expresszsel.

— Mussolini merényletinek sorsa. Rómából táviratozzák: A Tribuna jelenti, hogy a Mussolini ellen elkövetett merényletek ügyében a vizsgálót befejezték. Gibson, az egyik merénylő az örültek házában van, a második: Zaniboni, Perában és a harmadik: Luzetti, aki a római ügyészség fogházának lakója. A merényletek ügyében december első felében tartják meg a fő tárgyalást.

Mégis felszabadítják a lakásokat

A törvényelőkészítő bizottság már döntött a tisztviselők lakásai ügyében. — Bérkaszányákkal enyhítik a lakásinséget.

(Bucuresti, október 21.) A Cuvantul mai számában jólétesült forrásból megerősíti azokat az eddig ugyan már több ízben hivatalosan megcáfolott híreket, miszerin az új lakóéleti törvény tervezetét előkészítő bizottság már döntött afelett, hogy a tisztviselők és nyugdíjasok lakásai kivételével az összes magánosok lakásait felszabadítják. Mindazonáltal a lap kétsémbevonja, hogy ez a javas-

— Havazott a Schwarzwaldban. Berlińből táviratozzák: A Schwarzwaldban az elmúlt éjszakán havazott és egyes helyeken hét centiméter magas a frissen esett hó.

— A Kuria jóváhagyta Esküdt Lajos és Tömöri Angéla büntetését. Budapestről táviratozzák: A Kuria ma délután hirdette ki Esküdt Lajosnak, néhai nagyatyáért Szabó István földművelésügyi miniszter titkárnak kiválti panama-ügyében a harmadfoku ítéletet, amellyel jóváhagyta Esküdt őt esztendei fogház és Tömöri Angéla hat hónapos fogház büntetését. A semmiségi panaszokat elutasították.

— Fratta Géza nőül. Érdekes házasságkötés színhelvé lesz holnap délelőtt az aradi anyakönyvi hivatal. Fratta Géza, az aradi színház volt bonvivánja, aki jelenleg a timisoarai színház tagja, holnap tartja esküvőjét Horváth Ilussal, a timisoarai színház tizenhét esztendőes kardiológusnőjével. Az esküvőt természetesen dispensációval tartják meg abban a városban, ahol egy szezonon keresztül annyi nő szív dobbant meg, amikor az operettek hőse színpadra lép.

— Kisiklott a nantes—lyoni gyorsvonat. Párisból táviratozzák: A nantes—lyoni gyorsvonat az elmúlt éjszakán Ailier mellett kisiklott. Az anyagi kár igen nagy, emberéletben azonban nem esett kár. A gyorsvonat épen lassította menetét, amikor a kisiklás történt és ezért nem volt nagyobb arányú a katasztrófa.

Legnagyobb válasziék
angol férfiszövetekben
I. SCHUTZ-nál Arad.

— Hlinka hazatért Amerikából. Prágából táviratozzák: Hlinka, a tót néppárt ismert nevű vezére tegnap este tért haza Amerikából és ebből az alkalomból lakóhelyén, Rózsahegyen nagy ünneplést rendeznek a tisztelőire.

— Harmadosztályú hálókocsik a MÁV-on. Budapestről táviratozzák: A magyar államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy legkésőbb november elsejétől bevezeti a harmadik osztályú hálókocsik rendszerét.

— Béreljen Kerpel könyvtárában!

— Drágább lett a kenyér és liszt Aradon. Az árvizsgáló bizottság az aradi malmosok kérelmére ma ismét a lisztárakat tárgyalta le. A bizottság helyt adott a kérelmeknek és a lisztárakat a következő módon emelte fel: fekete liszt 6.50 lejről 7 lejre, félharna liszt 10.50 lejről 11 lejre, a főző és luxus liszt árát azonban leszállították, így a főzőliszt 13.50 lejről 13 lejre és a luxusliszt árát 15 lejről 14 lejre szállították le. Ezzel kapcsolatban a pékkenyér ára is megváltozott. A kenyér ára kilogrammonként 50

lat keresztül is menjen a törvényhozáson, amennyiben a lakószövetség a leghatározottabban már most állást foglalt a javaslat ellen.

A bizottságban tegnap felvetődött az az ötlet is, hogy az állam tisztviselői számára a lehetőségekhez képest bérkaszányákat építtessen és ezáltal enyhítsen a lakásinségen. A tervet tanulmányozás tárgyává teszik.

banival magasabb lett, mánt a liszté.

Liliputi
pirossé újdonság
15 perc alatt készüli
Kell és Kransz Arad

— „Megvettem a bíró urat.“ Oradea-marerről jelentik: Ercei Sándorné nagyváradi unasszonyának lakáspere volt Zsigmond Lajos kereskedővel. Az egyik tárgyalás délelőttjén Erceiné szabójánál azt a kijelentést tette, hogy sietnie kell tárgyalásra, bár úgy is nyert pere van, mert a bíró megvette. Ezt a kijelentést Zsigmond egyik ismerőse, aki az üzletben tartózkodott, elmondotta azonnal a kereskedőnek és Zsigmond a tárgyaláson mindjárt kifogást emelt a bíró ellen. „mert a felperes megvette a bíró urat.“ Azonnal jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és a bíró Dumitrescu törvényszéki elnök felliatalmazására megindította az eljárást mindkét fél ellen. A törvény ma mindkét fél 8—8 napi fogházra és 500—500 lej pénzbüntetésre ítélté el.

— Eljegyzés. Szekeres Sándor nagykövati birtokos eljegyezte Nemess Mancit, Nemess Géza aradi terménynagykereskedő leányát.

— A tanárverő diákok ügyének tárgyalása. Bucarestből jelentik: A cernoviji érettségi botrány ügyében tegnap folytatták a tárgyalást. A sértett tanárokat hallgatták ki, akik közül Topa és Diaconescu tanárokat, akik a vádlottak között többeket felismertek, akik őket bántalmazták. A törvényszék helyt adott a védőknek a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó előterjesztésének és a tárgyalás folytatását november tizedikére napolta el.

— A Képes Ujság legújabb száma a múlt heti nappali villanyszolgáltatás szünetelése miatt néhány napi késedelemmel ma jelent meg rendkívül érdekes és változatos tartalommal.

A. Gagniere & Co. Ltd. London
világhíru férfiszövetek
I. Schutz-nál kaphatók.

Csomagolóanyagok Kerpelnél.

— Feltalálták a mesterséges petróleumot. A „Maín“ közli Audibertnek, a nemzeti kutatóintézet igazgatójának nyilatkozatát, amely szerint sikerült neki a szintetikus petróleumot előállítania, még pedig úgy, hogy egy hidrogén- és szénoxidkeveréket 200 atmoszféra nyomásnak tett ki, utána pedig katalizátoron szűrte át, amely utóbbi a feltaláló titka. Az így nyert petróleum megfelel a nyers petróleumnak. Desztilláló eljárás után repülőgép- és gépkocsibenzint, petróleumot, éter, ásványolajat és parafint állítanak elő belőle.

No igyunk szesz munkáközben!

Rendőrségi intézkedés a munkástragédiák megállítására.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi gyárakban előforduló tömeges munkásszerencsétlenségek arra indították az aradi államrendőrséget, hogy alapos megfigyelés után megtegye a szükséges óvintézkedéseket a munkástragédiák megállítására. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenségeknek kizárólag az az oka, hogy a gyárvállalatok területén levő kantinok, a munkaidő alatt olyan mértékben adnak ki szeszest italt a munkásoknak, hogy azok egyrésze igen gyakran nem tökéletesen józan állapotban mennek vissza a könnyen veszélyt okozó gépek közé. A balesetek és szerencsétlenségek mindig ilyen esetben fordulnak elő, mert a mozgó gépek között dolgozó munkások, az ital hatása alatt elvesztik biztonságukat és a kerekek közé zuhannek.

A rendőrprefektúra ma rendeletet adott ki, amelyet kézbesítettek az összes gyárak területén levő kantinoknak és a gyárak közelében levő korcsmáknak. A rendelet kimondja, hogy munkaidő alatt a legszigorubb büntetés terhe mellett tilos a munkásoknak olyan mennyiségű italt kimérni, amely részegséget, vagy szédülést okozhatna. A szeszest ital kimérése a munkások számára kizárólag a legminimálisabb mennyiségben szabad. Előreláthatólag a rendőrség intézkedésének hamarosan érezhetővé válik áldásos hatása és ezentúl nem kell a mentőknek szerencsétlenül járt munkásokat szinte naponta a kórházba szállítani.

A vidéki kerékpárok nyilvánlartása.

Számot kapnak a falusi biciklik is.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség ma átiratot intézett a vármegyei prefektúrára, a melyben arra kérte fel Boncu Vazul prefektust, hogy adjon ki rendeletet az összes községek szolgabírál részére, hogy a kerékpárokat tartásuk nyilván és számokkal lássák el. Az utóbbi időben ugyanis, számos kerékpárpótlás történt Aradon és a tolvajokat csak a legutóbbi esetben sikerült kézrekeríteni.

A nyomozás kiderítette, hogy Aradon szervezett tolvajbanda foglalkozik kerékpárpótlásokkal és az ellopott bicikliket aradmegyei községekbe viszik eladni. A községekben pedig a nyilvántartás hiánya megnehezíti a nyomozást. Azonkívül gyakran megtörtént, hogy valamelyik közeli községből kerékpáros jött Aradra és itt balesetet vagy kihágást idézett elő. A rendőrségnek nem volt módjában a fűtő kerékpárost megállítani és mert a gépjén nem volt szám, nem lehetett ellene az eljárást megindítani. Ezeket a mizérlákat akarja az aradi rendőrség megszüntetni a községekben lévő kerékpárok nyilvántartásával.

A liberálisok szervezkednek

Bratiana Ionel expozéja a pártértekezleten.

(Bucuresti, október 21.) A liberális párt ma Bratiana Ionel elnököt mellett értekezletet tartott, amelyen a párt permanens bizottságán kívül, a megyei tagozatok elnökei is résztvettek. Elhatározta az értekezlet, hogy a párt élénk propagandát kezd és folytatni fogják a falvak megszervezését. Az ülés végén Bratiana Ionel volt miniszterelnök részletes expozét tartott, amelynek folyamán kitért a külpolitikai és belpolitikai helyzetre.

Egységes ipartörvényi!

Kell-e állampolgárság az iparigazolványokhoz? — Két törvény ellentétes rendelkezéssel.

(Saját tudósítónktól.) Az iparigazolványok körül, mint már többször megírtuk, olyan zavar uralkodik, hogy a sokféle rendelet és törvény között el sem lehet igazodni. Így elsősorban az állampolgárság kérdése. Az ipartörvény, amely ma is érvényben van Erdélyben, nem követel állampolgárságot, míg ezzel szemben a belügyminiszteri rendelése szerint ez a főfeltétele annak, hogy valaki iparigazolványt szerezhessen. Az interimár bizottság ebben a kérdésben úgy határozott, hogy nem kell állampolgárság az iparigazolványhoz.

Procioniu János, az elsőfokú iparhatóság feje, ma az interimár bizottság ülésén egy újabb kérdést vetett fel. Elmondotta, hogy az iparigazolványokra vonatkozólag ma két törvény dönt, még pedig ellentétes utasításokkal. E két törvény az ipar és az egészségügyi törvény. Mivelben ellentétes rendelkezéseket tartalmaznak az elsőfokú fórum határozata elleni felebbezésről és a felebbezési fórumokról. Kéri az interimár bizottságot, tisztázza, hogy a két törvény közül melyik az irányadó. Az interimár bizottság elhatározta, hogy erre vonatkozólag kérdést intéz a belügyminiszteriumhoz és csak a felvilágosító válasz beérkezése után dönt ebben a kérdésben.

Az illetékes körök mindinkább meggyőződnek arról, hogy a különféle törvények és rendelkezések körül támadt zavar megszüntetése érdekében egységes, új ipartörvény lépjen életbe, amely azután orvosolná az eddigi sérelmeket. Erre vonatkozólag a kereskedelmi és iparkamara is tett előterjesztést és valószínűleg rövidesen sor kerül a helyzet tisztázására.

A gyarmatok nem szakadnak el Angliától.

(London, október 21.) A Daily Mail jelenti, hogy Chamberlain külügyminiszter tegnap három órás beszédet mondott a birodalmi értekezleten Angolország külpolitikájáról. Ma délelőtt a kereskedelmi miniszter nyújtott áttekintést a világkereskedelm helyzetéről és a brit birodalom részei között fennálló gazdasági érintkezés fejlődéséről. Délután Amery gyarmatügyi miniszter a koronagyarmatok és a védnökség alatt álló területek helyzetéről számolt be. Az értekezlet ezután bizottságokat alakított az egyes különleges gazdasági problémák tanulmányozására.

A Morningpost szerint Chamberlain érintette azt a kérdést is, hogy a koronagyarmatok csatlakozzanak a locarno-i szerződéshez. Hangoztatta, hogy a csatlakozás a koronagyarmatokra nézve nem jelent messzebbmenő kötelezettségeket, mint aminőket népszövetségi tagságukkal vállaltak. A birodalmi konferencián résztvettek lisztelőre rendezett lakomán Bruce ausztráliai miniszterelnök felköszöntőt mondott és abban rémhíreknek minősítette az elszakadásról szóló híreket. Hír szerint Anglia a Népszövetségtől tanácsstagságot fog kérni a dominiumok számára is és ezzel jobban magához szándékozik kötni azokat.

Izgalmas jelenetek a cluj-i tanácsfeloszlataánál.

Mihali polgármester nem engedte szóhoz jutni a prefektust. — A tanács törvénytelennek deklarálta a feloszlataást. — Karhatalmi készütség a városházán.

(Cluj—Koloszvár, október 21.) A kolozsvári városi tanács feloszlataása ma délelőtt folyt le. Maga a feloszlataás nagyon szomorú aktus volt, amely inkább egy temetés szertartásához hasonlított.

Mihali Tivadar polgármester nyitotta meg a városi tanács ülését. Mielőtt a polgármester azonban beszélni akart, Salutiú prefektus felállt és szót kért. Mihali polgármester nem adta meg a szót a prefektusnak, kijelentette, hogy ő hívta össze a közgyűlést, eszerint őt illeti meg a megnyitó beszéd joga. Az izgalmas purparlék után Mihali Tivadar polgármester rövid szavakkal elmondotta a tanács másfél éves működésének történetét, vázolta az elért eredményeket. Majd felolvasta az állam-dó választmány és a törvényhatósági bizottság tiltakozó jelentését.

A jelentés megállapítja, hogy a feloszlataás törvénytelen módon történt, a kormány közegei törvényellenesen jártak el. A tanács tagjai kijelentik, hogy elhárítják magukról a felelősséget és azokra hárítják át, akik ezt a káros és törvénytelen feloszlataást kieszközték.

A nyilatkozat felolvasása után Mihali Tivadar el akart távozni, de Prie Octavian visszatartotta, aki megkérdezte, hogy a tiltakozást mindenki aláírta-e. Ha igen, akkor ez újból amelltt bizonyít, hogy a feloszlataás szükséges volt. Prie Octavian azt állítja, hogy a választások előtt az összes pártok megegyeztek egymással, ha egyik vagy másik párt uralomra kerülne, akkor a kormányon lévő párt feloszlataja a tanácsot.

A polgármester válaszában kijelentette, hogy a nyilatkozatot valamennyi tanácstag aláírta.

Prie Octavian ezután vádbeszédet tartott a tanács ellen. Megállapította, hogy a tanács nem tett semmit a villamosvasut meg-

alkotása érdekében, a város tisztasága ellen súlyos kifogások emelhetők, mert régóta nem volt olyan piszok Kolozsvár utcáin, mint most. Pénzügyi tekintetben pedig nagyon kedvezőtlen helyzetet teremtettek.

Mihali Tivadar erőlyes szavakkal visszautasította Prie vádjait, majd a tisztviselőkhöz fordult, akiknek megköszönte a támogatást és meleg szavakkal emlékezett meg a közönség bizalmáról. Ezután Mihali kalapját vette és eltávozott.

A polgármester példáját sokan követték. Megfogycokozott tagok előtt történt az átadás formái része. A prefektus előszólitotta az ujonnan kinevezett tagokat és átadta nekik a hatalmat.

A prefektus attól tartott, hogy a városi tanács tagjai nem elégszenek meg a tiltakozással, hanem erőszakkal ellentállnak majd a feloszlataásnak. Ezért nagyobb főnyi csendőrségi és rendőrségi karhatalmat helyezett készenlétebe, amelyre azonban nem volt szükség.

Rehabilitáltak a mácsai jegyzőt.

Tisztázta magát a liliumtiprás vádjai alól. — Az aradi törvényszék elrendelte szabadlábba helyezését.

(Saját tudósítónktól.) Egy ártatlanul meghurcolt és közel kéthetes vizsgálati fogságot átszenvedett ur embernek szolgáltatott ma igazságot az aradi törvényszék.

Gruita Aurel mácsai jegyző ellen néhány hét előtt egy mácsai asszony feljelentést tett az aradi ügyészségen, hogy a jegyző állítólag egy 13 éves leány ellen erőszakot követett volna el. A leányka ugyanis, — aki cseléd volt Gruitánál — egy napon azzal szökött haza szüleihez, hogy nem hajlandó tovább a jegyzőnél szolgálni, mert munkaadója erőszakot követett el rajta. Mikor Gruita értesült a leány kijelentéséről, a leghatározottabban tiltakozott a vádak ellen s a leány anyját kiutasi-

totta, amikor az hallgatás fejében meg akarta zsarolni.

Az ügyben a napokban fejezték be a vizsgálatot s miután beigazoldott, hogy a jegyző ellen felhozott vádak minden alap nélkül valók, az aradi törvényszék nyomban elrendelte az ártatlanul meghurcolt jegyző szabadlábba helyezését és Gruita Aurel mára el is hagyta az ügyészség fogdáját. Ugy értesülünk, hogy az igaztalanul megvádolt jegyző hatóság előtti rágalmazásért feljelentést tett volt szolgálója szülei ellen.

Nem redukálják a katonai szolgálati időt

(Bucuresti, október 21.) A sajtó az utóbbi időben többször is megemlékezett arról, hogy a katonai szolgálati időt legközelebbi időben, törvényhozási uton, le fogják szállítani. A Lupta ma illetékes helyről arról értesült, hogy a vezérkar állást foglalt a leszállítás ellen és legfeljebb a Mardarescu-féle javaslatához hajlandó hozzájárulni. A szolgálati idő egyelőre a régi marad.

SPORT.

Szövetségi ítélet a vasárnapi verekedésben

Grieshaber, a Hakoah játékos a nyolc hónapi letiltást kapott. Stoicát, a verekedés kezdeményezőjét csak egy hétre ítélte el a fegyelmi bizottság.

(Saját tudósítónktól.) Beszámoltunk keddi számunkban részletesen a vasárnapi Hakoah—Gloria CFR. mérkőzésen történt botrányos verekedésről, amelynek kezdeményezője Stoica, a Gloria CFR. játékos a és a másik szereplő Grieshaber, a Hakoah csatárja volt. A verekedés láttára több, a szövetség nál befolyásos egyén Stoica védelmére a pályára szaladt és a bírónál protestálni igyekeztek Grieshaber ellen. A bíró azonban kiállította ugy Grieshabert, mint a vérző arcú Stoicát is és visszautasította a reklamálók közbelépését.

Az aradi alkerület, illetve a fegyelmi bizottság, tegnap tárgyalta az ügyet és a meghallgatott jelentések után Grieshabert, a Hakoah játékosát nyolc hónapi letiltásra ítélte, míg Stoicát mindössze egy heti időtartamra tiltotta el a játéktól. A fegyelmi bizottság szigorú, de csöppet sem tárgyilagos döntéséhez nem kell kommentár. A verekedést kezdeményező, de a revánsban porul járt Stoica mindenesetre megfelelő fájdalomdíjat kapott az eszenvedett véres pofonért. Az ítélet természetesen óriási feltűnést keltett a sportszakkörökben. A Hakoah mindenesetre felebbez a fegyelmi bíróság döntése ellen.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZÁM 151.

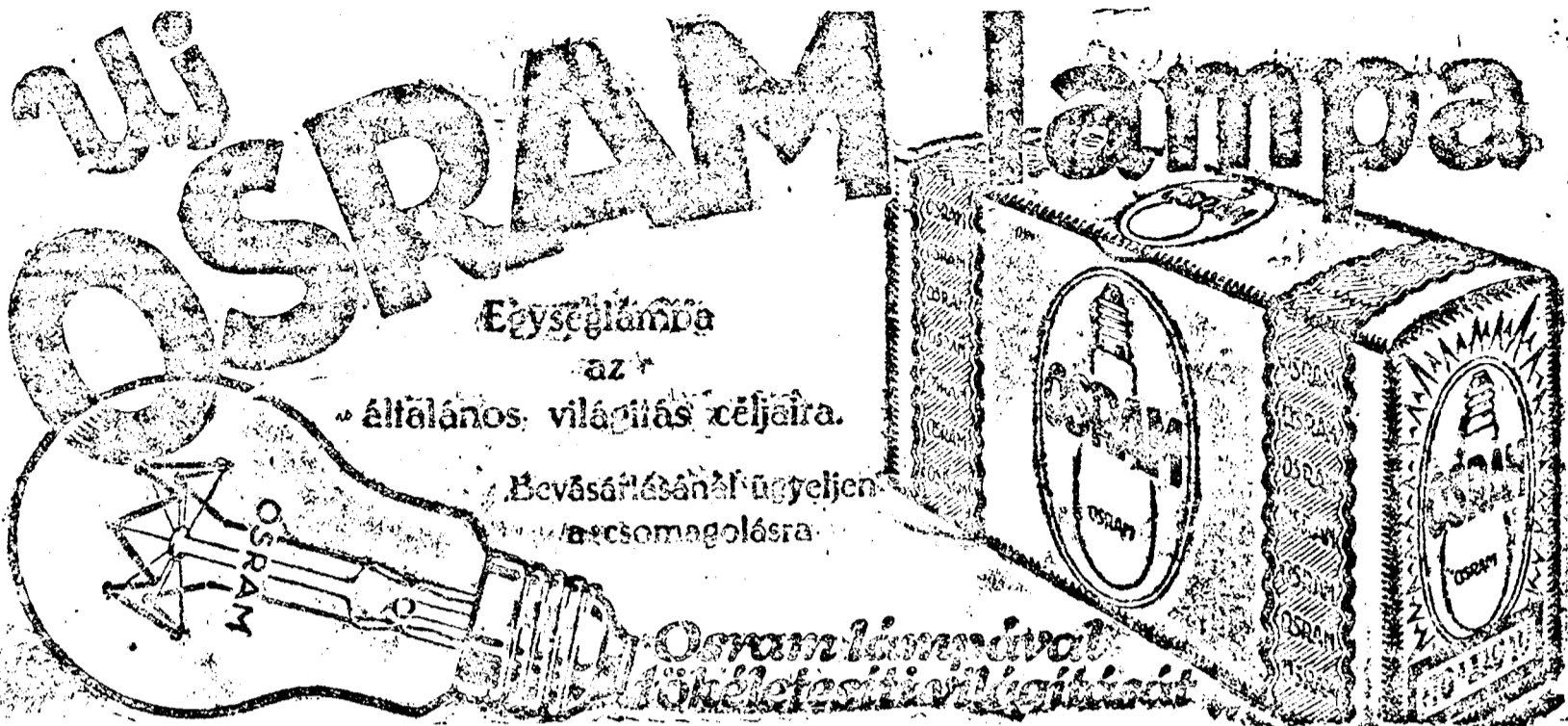
Sátánleánya
nagy kalandor film.
Főszerepben:
Romann Novarró
Barbara La Marr
szombatig az aradi
URANIABAN.
Az előadások 1/2, 6, 1/2, 8 és 9 óra-
kor kezdődnek.

OSRAM Lámpa

Egység-lámpa az általános világítás céljaira.

Bevásárlásánál ügyeljen a csomagolásra.

Osram-lámpával tökéletesen világítanak!

KÖZGAZDASÁG.

A cluji Eisenstädter-cég fizetési képtelensége.

A szörmeáru-cég aradi fiókjából fizette legtürelmetlenebb hitelezőjét. — Bünyvadi feljelentés a külföldön tartózkodó Eisenstädter ellen.

(Cluj—Kolozsvár, október 21.)

Egész Erdélyben óriási feltűnést keltett a mindenütt ismert Eisenstädter szörmeáru cég fizetési képtelensége. Néhány héttel ezelőtt történt, hogy tűz ütött ki a cég cluji fiókjában. A kár körülbelül három millió lej volt, míg biztosítás után csupán egy millió térült meg. A tűz után az összes hitelezők megrohanták a céget és nem akartak tovább várni követeléseik kielégítésére.

Az egyik türelmetlen hitelező a Cassa de Lipsca 608 dollár kifizetését követelte és hosszas tárgyalások után a cégek képviselői lejötték együtt Aradra, ahol az itteni fiókjából elégtették ki a türelmetlen hitelezőt. A passzívák összege meghaladja a 13 millió lejt, míg ezzel szemben csupán 7 millió lej az aktívák. A hitelezők között első helyen lipcei és bécsi

szörmeáru-cégek szerepelnek mintegy 6 millióval, cluji pénzintézetek 4 millióval, magánosok pedig közel három millióval vannak érdekelve. A megindított egyezkedési tárgyalások sikere kétséges, mivel több hitelező tett bünyvadi feljelentést a cég ellen.

Eisenstädter Sámuel, a cég tulajdonosa, közvetlenül az aradi ut után külföldre utazott, hogy — mint üzletvezetőjének írta — személyesen megkísérelje a kiegyezést a bécsi és lipcei hitelezőkkel.

Felhasználói címzett levélben pedig a hitelezőkre panaszkodott, hogy türelmetlenségükkel tették tönkre, míg ha a téli szezon beálltáig vártak volna, mindenképp megkapja követelését. A céghez közelálló biznások abban, hogy a tárgyalások sikerre vezetnek és a cégnek sikerül elkerülnie a végleges összeomlást.

Zürichben 2.76.25, Párisban 17.50 a lej.

A zürichi utóközsdén 2.75 a lej.

Helyi valutaárak Október 21.) Pénz: Márka 44, dollár 187, angol font 895, francia frank 5.50, lira 8, cseh korona 5.30, magyar korona 385, dinár 3.20, schilling 26, svájci frank 35. — Árú: Márka 45, dollár 189, angol font 905, francia frank 5.70, lira 8.30, cseh korona 5.50, magyar korona 378, dinár 3.30, schilling 26.50, svájci frank 36. Kifizetések: Berlin 44.95, Amsterdam 75.75, Newyork 187.50, London 915, Páris 5.78, Milanó 8.37, Prága 5.59, Budapest 378, Zágráb 3.34, Bécs 26.60, Zürich 36.40.

Zürichi tőzsdénnyitás. (Október 21.) Berlin 123.30, Amsterdam 207.20, Newyork 518.12.50, London 2512.25, Páris 15.60, Milanó 22.50, Prága 15.32.50, Budapest 72.50, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.76.25, Varsó 58, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdézárlat. (Október 21.)

Berlin 123.30, Amsterdam 207.20, Newyork 518.37.50, London 2513, Páris 15.85, Milanó 23.05, Prága 15.32.50, Budapest 72.50, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.76.25, Varsó 58, Bécs 73.05.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Október 21.)

Kifizetések: Páris 5.70, Berlin 44.80, London 908, Newyork 186.75, Milanó 8.15, Zürich 36.40, Bécs 26.30, Prága 5.55, Budapest

Az aradi Apelleban

szombatig

Szenvedélyes asszonyok

Eszterházy Ágnessel.

Az előadások 5, 6, 8 és 9 órakor kezdődnek.

26.20. Valuták: Napoleon 780, marka 45, leva 1.38, török lira 1.05, angol font 920, francia frank 6, svájci frank 37, lira 8, drachma 2.35, dinár 3.30, dollár 190, lengyel zloty 23, schilling 27, magyar korona 27, cseh korona 5.70.

Rádió-műsor.

Péntek, október 22. Bécs. 16.15. Pfeffer-Bayr Ceclia operanékesnő hangversenye. — 20.05. A Windsori víg nők című Mosenthal-opera előadása. — Graz. 20. Jubiláris dalestély a bécsi színházak multjából. — Milano. 21. Zenekari és énekhangverseny. — 23, 23.30. Jazz-band. — Breslau. 16.30. Zenekari hangverseny. — 20.15. Vidám estély zenekarral. — Róma. 17.15. Délutáni hangverseny. — 17.45. Jazz-band. — 21. Színházi előadás. Szünet közben tánc. — Budapest. 9.30, 12, 15. Hírek és közgazdaság. — 16. Dr. Hans Göttling: Gyermekmesék németül. — 17.15. Három egy felvonásos. Közreműködők: Vándory M., Vánkory Gusztáv és Vándory Géza. — 18.30. Kamarazene. 20. Magyar klasszikusok estélye. Liszt Ferenc emlékműpélya. — 22. Táncezen.

MOZI.

xx „Szenvedélyes asszonyok“ slágerfilm még két napig az aradi Apolló mozgószínházban. Még ma, pénteken és holnap, szombaton hatalmas drámai erővel felépített gyönyörű filmet vetít az Apolló mozgószínház Lipót belga király és Cleo de Merode táncosnő, valamint Chimay hercegnő és Rigó Jancsi szerelmi története nagyvonalú felépítésben és izgalmas jelenetekben bővelkedő felvonásokon vetődik szemünk elé és a főszereplők: Eszterházy Ágnes grófnő, valamint Fern Ándra utólráhatatlan alakítást nyújtanak. Az előadások fél 5, fél 6 és 9 órakor kezdődnek.

xx „A sátán leánya“ szombati az aradi Uránia színházban. Még szombati vetíti az aradi Uránia mozgószínház a „Sátán leánya“ című izgalmas 8 felvonásos spanyol drámát. A spanyol nő szenvedélyes szerelme két férfit dönt romlásba. A főszerepeket Barbara la Mar és Ramon Novarró alakítják és megdöbbentő erővel kötik le a közönség figyelmét. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jóni „Pat és Patachon, mint rendőr“ legújabb és legszenzációsabb Patt és Patachon-film.

xx Jóni „A vigőzvegy“. Lehár világhírű operettje filmen. Főszereplők: Mac Murray és John Gilbert.

Thurn-Taxis herceget beő-réssel vadolják

Szociálista interpelláció Ferdinánd főherceg kastélyának kifosztása ügyében.

Bécsből táviratozzák: A nemzeti tanács mai ülésén Witternick Nándor szociálista képviselő interpellációt intézett Seipel kancellárhoz Henrik Ferdinánd főherceg és Handel exminiszter nyaralójának kifosztása ügyében. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a salzburgi rendőrség a nyomozást azért hagyta abba, mert a nyomozás szálal az egyik Thurn-Taxis herceghez vezetett. Kérdezi a kancellárt, hogy hajlandó-e a dolog kivizsgálását elrendelni?

Felelős szerkesztő:

RETHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÜZLETMEGNYITÁS !!

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 39. sz. házban volt órásfizetóm egy részét vendéglővé alakítottam,

ahol kiváló háziasszonyok készült ételek, hegy-aljai borok jutányos árárt kaphatók. Tisztelettel:

MARKUS ISTVAN.

▲▲▲▲▲ Vécében ▲▲▲▲▲

„A BOKA“ vezet.

Golyós csapágyakat, és autókat szakszerűen javítanak.

SANDOR ERNO golyós csapágy és autójavító műhelye, Arad, Str. Ghiba Birta (Varjassy J.) 42.

A legolesobb és legjobb női és leányka telikabátok bevásárlási forrása:

Kérem a cimre figyelni!

JULIU PLESZ GYULA

Szolid kiszolgálás!

Saját angol és francia mértékeztályok!

Cég Arad, Str. Col. Piriel 5. (Vörösmarthy-u.) A színház hátsó bejáratával szemben.

Kérem kirakataim megtekintését!

Szükségletének beszerzése előtt tekintse meg saját érdekében dus raktárait meg győződjön meg oicsó áraitól, nagy választékairól s utólrhetetlen versenyképességéről.

Aki félre EGYENRUHAZATI, POLGÁRI vagy INTÉZETI, valamint SZÖRME SAPKÁT, vagy KACSULÁT, ISKOLAI vagy KATONAI SZÖVETEKET óhajt beszerezni, keresse föl

Schäffer Henrik

legrégibh sapkakészítő, egyenruházati cikkek és szövetek előadói vállalatát: Arad, Bulev. Regina Maria 25, ahol e cikkek legnagyobb választékban legutányosabban kaphatók! 6099

Ma halasztóly Márkus vendéglőjében Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 29. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. Minden szó hirdetésre négy betűre 4 lej. — Hétfő, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig részünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűrésért, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhetők, azt minden egyes esetben megváltoztassa. Illetve helyettesítse. *** Mirdetének telefon útján is felvehető, telefon szám: 154. ***

Alkalmazás.

MOST szabadult borbélyeségéd állandó alkalmazást nyer. Úgyes fiu tanulónak felvétetik. Moráth borbély, Tarnova, Jud. Arad. 6390

GYAKORLOTT tisztviselő felvétetik Aradi Teicsarnok. Arad, Karolina-u. 6394

Lakás.

KÖZPONTI fekvésű, külön bejáratu, feltétlenül tiszta butorozott szobát keresek. Ajánlatokat „Ügyvéd” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 6388

Vétel és eladás.

KALAP és női divatszalonnak alkaimas üzleti berendezés üvegezt fehér tolo szekrényekkel eladó, Arad, Str. Cosbuc 37. szám. 6317

KOMPLETT HÁLÓ, ebédlő, uriszoba, szalon berendezések, szőnyegek, szalon terítők, plüsch asztalterítők, férfi és női telikabátok, női fehérműk, asztal és ágyneműk, függönyök, íróasztal, könyvszekrény, különböző fotelok, tükrök, trimó, asztalok, székek, nyugágy, vitrin, szalonszekrény, órák, varrógép, márvány rézmű, gyermekkoscsik és ágy, dísztárgyak, villanylámpák, képek, comód, tippen divány párna, porcellán ser-visek, férfi öltönyök stb. eladók. Salgó-né, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

VANNAK hölgyek, akik nem szivesen használnak pudert, ezeknek ajánljuk a Helacitot. Ettől minden arc csodás rózsás hamvas lesz, különösen fényes, zsiros arcuaknak ajánljuk. Dr. Földes—Hehs Arad. 6342

MŰTÁRGYAKAT, antik tárgyakat, kom plett szobaberendezéseket, szőnyegetek, közsükségleti cikkekét, férfi ruhac-műt, egyes butordarabokat stb. bizo-mányba veszek, azok gyors eladásáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Salgó-né, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

A VÉGIARUSÍTÁS a „Salon Artis-tique”-ben Fischer Eliz palota megkez-dődött. Butorok, porcellán, asztal-nyek, szőnyegek, tükrök, órák stb. e hó végeig beszerzési áron kerülnek el-adásra. 2136

TEHERAUTÓT jókarban bérelnék 1 és 2 tonnasát, 3 hónapra. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6391

Kereszthuros,

rövid fekete zongora (egész új), kitűnő hangu, erős páncél-szerkezettel, hozzá való ládával 55 ezer lejért eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

Ingatlan.

GÁJ: Kut-uca 60, számu ház 1 hold telekkel szabad kézből eladó. 6385

Üzletek.

RAKTÁRHELYISÉGET földszinten ke-reskek. Cim Löbl hirdlapiroda. 6393

PIACTÉRHEZ közeli sarokházban egy-szobás konyhás lakás üzlethelyiséggel kiadó. Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-hivatalába kérek. 6383

EGY női fodrászüzlet eladó 50.000 lejért, azonnal átvehető. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6389

Ellátás.

BUTOROZOTT szoba belvárosban ki-adó nő részére, esetleg teljes ellátással. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6384

Különféle.

TELJESEN árva, keresztény 1—3 éves leánykát örökbe fogadnánk. Leveleket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér-nénk „Árva” jellegre. 6346

MACULATURA PÁPIR 5 kigros csoma-gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 500

Iustin Olariu & Comp.

Felhivom a nagyérdemű közönség becses figyelmét a saját készítményü öpő-raktáramra, Arad, Bulv. Reg. Ford. 47. sz. (Boros B.-tér) hol mérték utáni rendeléseket is elfogadok.

Nagy famegtakarítás... ZSIGUCZI féle... HAMMER ZSIGMOND... Számos ellamóré levél bizonyítja a jóságát és 50 százalék tüzelő anyag megtakarítását. — A kályhák megőkinthetők a készítő: lakatos, varrógép- és kerskpáruzetében Arad, Bulev. Regula Ferdinand (Boros Béni-tér) 27.

Azonnal szállítható DEUTZ MOTOROK... BENZINMOTOROK: 8 HP, 6 HP, 9 HP, 12 HP, temesvári raktárról. DIESELMOTOROK: 6 HP, 10 HP, 15 HP, 20 HP, 35 HP, 40 HP, 50 HP, 60 HP, 80 HP, 100 HP, 150 HP, 1000 HP-ig helyt gyár. „VOGEL”-féle centrifugal-szivattyúk, minden nagyságban. Egyenáramú dynamók és moto-rok 110 volt és 220 volt. Beiszler József mórnök, TIMISOARA, IV., Seiler-uca. 10. Tel. 11—80. A DEUTZ motorgyár (Laagen & Wolf) képviselője.

FIGYELEM!

Ha szállított, földet, házat venni, vagy eladni akar forduljon bizalommal

Geier Ferenc forgalmi irodájához Arad, Piata Avram Iancu 21. 16787

Üzletvevők figyelmébe

Erdély csendes kis városában forgalmas helyen gyönyörűen berendezett üzlet olcsón eladó. Megbizott Geier Ferenc forgalmi irodája Arad, P. A. Iancu 21.

Eladó magánházak!

Központban 3 szobás, fürdőszobás ma-gánház. — Rendőrprefektura közelében 3 szoba, fürdőszobás magánház. — Kos-sut-uca mellett két lakásos ház, elfog-lalható 2 szoba, fürdőszobás lakással olcsón eladók. — Megbizott: Geier Ferenc forgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. 16787

BENZIN AUTOOLAJ PETROLEUMTERMÉKEK mindennemű ásvány- és szénvegyület KITT TOVOTTE KOCSIKENOCs kapható: Olajipar R.-T.-nál Arad, Calea Aurel Vlaicu 133—155. sz. Telefon 185. 16787 Rendeléseket felvesz: Kornis Testvérek Arad, Bulevardul Regina Maria 13. Telefon 20. és 501.

Friss hal kapható

(kecsge, harosa, ponty és osuka) ROSENBACH-nál Arad, P. Plevnel 5. (Zsidótemplom épületben.)

Muzsai József Arad, színházal szemben. Őszi áru gyűjtek: Férfi öltöny tiszta gyapjú ... Lej 950— Férfi öltöny divat színekben ... 2650— Sötét kék és fe- kete öltöny ... 2850— Őszi felöltő ... 1950— Ujster double ... 2850— Ujster angol ... 3450— Fregoll raglán ... 2200— Gummi kabát ... 960— Bőr kabátok min-den színben ... 4900— Mérték szerinti szabóság. Nagy posztó raktár.

Kétszobás

szép lakás a volt Batthyány-uccában, továbbá 8—4 szobás modern lakások átadók. — Megbizott: Györfly „Muras” irodája Arad.

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári utóigőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képereter-zést és ablaküvegezést olcsón vállalok. SCHWARZ üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 1811

Figyelem! 25 éve fennálló butorkészítő vállala-tomban száraz anyagból készült butoraimat a legolesobb árak mellett árusítom u. m. háló, ebédlő és mindennemű egyes butorokat is. Kérem a t. vevő közönséget, hogy butorvásárlás előtt üzletemet felkeressen és a céget szem-tőveszteni. Roth I. butorraktára Arad, Calea Banatului (Acataise S.-u.)

KNAPP fest, tisztít! Felvételi üzlet: Strada Brajanu (Weitzer L.-u.) U. Gyártelep: Arad, Str. Episcopului Radu, Magyar-u. 10.

VIZUM hozatal 50 lej Allandóan vizum és vasúti kedvezmények. Az ösz-szes államok hivatalos utazási közlönyei és menetrendjei-vel teleítelve. Bérletok és minden állam menet-jegyelnek hivatalos kiadó helye. Saját futó-roskál minden elítözés Cluj és Bucarestiben. — Az ösz-szes államok hiv. menetgyiródáéhoz tartozik. IDEI hivatalos menet-jei-rona. CFR. hivatalos szállításja kisházi-nyomon Telefon